

METEN MET MATE!

Landelijke Studiedag van Levende Talen
op vrijdag 2 november 2012 in Utrecht

57 WORKSHOPS

Elke deelnemer kan aan drie workshops deelnemen. Er zijn in totaal 57 workshops. Een enkele workshop wordt twee keer gegeven.

Inschrijven voor de workshops gebeurt tegelijk met het inschrijven voor de Landelijke Studiedag. Het volledige programma en de mogelijkheid om u digitaal in te schrijven, vindt u op de website van Levende Talen <www.levendetalen.nl>.

Ronde 1: 11.15 - 12.15 uur

Ronde 2: 13.00 - 14.00 uur

Ronde 3: 14.15 - 15.15 uur

LEVENDE Talen

workshop 1**13.00-14.00**Alle doelgroepen
(voorbeelden uit VO)
alle talen**Opbrengstgericht werken? Leren van elkaar**

In deze workshop presenteren we een good practice over opbrengstgericht werken aan leerresultaten (moderne vreemde taal. Hoe krijg je inzicht in leerresultaten, welke resultaten verzamel je, hoe analyseer je ze en welke vervolgactie is er nodig in vakinhoudelijke ontwikkeling? Hoe kun je op basis van de analyse een leeragenda maken voor gerichte vakinhoudelijke ontwikkeling en leren van elkaar? We laten zien hoe een traject met een docententeam is verlopen en welke resultaten dit heeft opgeleverd.

Bert Slotboom / Maartje Visser (CPS)**workshop 2****11.15-12.15**Alle doelgroepen
alle talen**NeuroLINGUISTISCH programmeren**

Het is je vast weleens gebeurd dat iemand jouw woorden totaal anders opvatte dan jij ze bedoelde. Of dat je dacht duidelijke instructies te hebben gegeven en bij de uitvoering van de taak bleek dat de opdracht verkeerd begrepen is? Deze workshop NLP geeft je inzicht in het communicatieproces, waardoor je leert je woorden in het vervolg zo te kiezen dat jouw boodschappen beter begrepen worden. Dat is handig in de klas en daarbuiten, nietwaar?

Carole Westerkamp**Workshop 3****13.00-14.00**Alle doelgroepen
alle talen**Breinvriendelijk Talenonderwijs met TPR Storytelling**

TPR Storytelling ofwel TPRS staat voor verhalen, humor en een persoonlijke benadering van leerlingen. TPRS slaagt erin om echte taalvererving in de klas te bewerkstelligen. Vanaf dag één gaat u (in de doeltaal) in gesprek met uw leerlingen, met wie u verhalen maakt en praat over hun belevingswereld en ervaringen. Tijdens de demonstratieles in deze workshop bent u voortdurend actief aan het praten in de (voor u) vreemde taal, waarna u zelf aan de slag gaat met een verhaaltje. Tijdens de workshop ervaart u hoe u efficiënt u een nieuwe taal kunt leren en probeert u de basistechniek uit.

Kirstin Plante**Workshop 5****11.15-12.15****Opbrengstgericht toetsen met RTTI in het Talenonderwijs**

RTTI is een middel om scherp en transparant de vier te onderscheiden cognitieve niveaus van leren in kaart te brengen. Hiermee wordt het mogelijk vanuit de toetsen leerprocessen te meten, volgen en verbeteren en het potentieel van iedere leerling maximaal te benutten. Bovendien is het mogelijk met RTTI een gefundeerd determinatie-advies te geven en de doorlopende leerlijn voor de leerlingen te optimaliseren.

Marinka Drost / Petra Verra (Docentplus)**Workshop 6****14.15-15.15 uur**PO|MBO|BVE|HBO|WO|
volwassenenonderwijs|
alle talen**Breinvriendelijk Taalonderwijs**

Hoe verwerft ons brein taal? Bestaat er een verschil tussen het verwerven van de moedertaal en een tweede taal? Wat is het verschil tussen het leren van een taal en taal verwerven? In deze interactieve lezing zult u zien wat u als docent kunt doen om het verwerven van een tweede taal zo gemakkelijk en effectief mogelijk te maken!

Kirstin Plante

Workshop 7
13.00-14.00 uur
PO|VO
alle talen

Internationaliseren, hoe doe je dat?

De leraar van de toekomst werkt internationaal. Een gedegen kennis van het buitenland is een pre. Maar als docent moet je leerlingen ook kunnen interesseren voor internationalisering en ze kennis en vaardigheden bijbrengen om zich in een globaliserende wereld optimaal te ontwikkelen. In deze interactieve presentatie krijgt u een kort overzicht van de mogelijkheden die het Europees Platform biedt voor leerlingen in het voortgezet onderwijs, maar ook voor u als taaldocent.

Séverine Blache (Europees Platform)

Workshop 8
14.15-15.15 uur
VO
alle talen

Taalvaardigheden en competenties inzichtelijker maken

Wilt u taalvaardigheden en competenties voor uw leerlingen inzichtelijker maken in een handig document? Met Europass kan dit. Tijdens de workshop wordt uitleg gegeven over twee documenten, die aan elkaar gekoppeld zijn: het Europass Taalpaspoort en het Europees Taalportfolio. U kunt zelf de documenten online bekijken. Aan het eind van de workshop zijn deze Europese documenten voor u tot leven gekomen en kunt u ermee aan de slag!

Simone Spakman

Workshop 9
13.00-14.00
PO|VO|MBO|BVE|HBO|
WO|volwassenenonderwijs
alle talen

Digibord gebruik in de lespraktijk: een Europees perspectief

Schaarste aan voorbeelden van toepassingsmogelijkheden, het ontbreken van richtlijnen voor effectief digibord gebruik en de behoefte aan vakspecifieke professionalisering van MVT-leraren (in-opleiding) vormden de aanleidingen voor de start van het Europese project iTILT (interactive Technologies In Language Teaching, 2011-2013). In deze workshop presenteren we enkele resultaten: de videodocumenten collectie die de praktijk van docenten in vijf EU landen toont, criteria voor materiaal ontwerp en literatuur verwijzingen en materialen, onder meer voor klassikale, diagnostische toets momenten.

Ton Koenraad

Workshop 10
13.00-14.00
PO|MBO|BVE|HBO|WO|
volwassenenonderwijs|
alle talen

Video in de les

Levende Talen heeft een videowedstrijd uitgeschreven. Inzenden van lesideeën kan tot 2013. Om u op weg te helpen zal in deze workshop docente Ankie Cuijpers, deelneemster aan de wedstrijd, laten zien hoe ze de flipcamera gebruikt bij spreekvaardigheid in combinatie met de ERK beoordelingscriteria, maar ook hoe u eenvoudig een leuk lesidee kunt filmen. Tijdens de workshop gaat u zelf aan de slag met opnames maken en ontdekt u het gemak van deze kleine camera voor gebruik in de les. De inzendingen zijn te zien op <<https://vimeo.com/channels/44586>>.

John Daniels en Ankie Cuijpers (Mondriaan College Oss)

Workshop 11
13.00-14.00
PO|VO|MBO
alle talen

Herkennen van goede (digitale) leermiddelen

Bij het herkennen of maken van (digitale) leermiddelen spelen niet alleen vakdidactische en taalkundige kenmerken een rol. Ook onderwijskundige en leerpsychologische kenmerken kunnen een indicatie geven van de kwaliteit van leermiddelen. Welke kenmerken in het bijzonder zorgen ervoor dat leerlingen effectief kunnen leren? En zijn die kenmerken ook ondersteunend voor docenten? We kijken ook naar wat buitenlandse voorbeelden van leermiddelen.

Arno Reints en Hendriane Wilkens (CLU Expertisecentrum Leermiddelenontwikkeling)

Workshop 12
11.15-12.15
VO
alle talen

Observerend leren en leesstrategieën

Presentatie van de lessenserie 'Observerend leren en leesstrategieën Frans'. Na een korte inleiding over het ontwerponderzoek dat plaats vond in havo-4 gaan we aan de slag met twee werkvormen uit de lessenserie: het observeren van videofragmenten waarin leerlingen hardop denkend Franse teksten lezen en het lezen van (MVT) teksten met behulp van het "Leesapparaat" (zie Rikken, LTM 2003/1-2). De leerlingen: "Ik heb nog nooit zo erg stil gestaan bij lezen!" en "Leuk", "Interessant", "Verrassend".

Kitty Willemsen en Hanneke Beneden (Montessori Lyceum Amsterdam)

Workshop 13

11.15-12.15

VO|MBO

MVT

Bewust van de kracht van feedback bij leren (van) schrijven?

Hoe verzorg je feedback op de schrijfopdrachten van je leerlingen, en waarom doe je het zo? Hoe zorg je ervoor dat leerlingen leren van schrijven, en dat jij en zij weten welke progressie ze maken? In deze workshop leer je met welke kenmerken in je (M)VT-didactiek van schrijfvaardigheid feedback tot een krachtiger middel kan maken om het leren van je leerlingen te bevorderen.

Astrid Eelkema**Workshop 14**

11.15-12.15

VO

MVT

Leerlingen verleiden tot het spreken in een vreemde taal

In deze workshop maakt u allereerst kennis met het door ons ontwikkelde experimentele curriculum voor gespreksvaardigheid Frans in de bovenbouw. Leerlingen uit havo 4 en vwo 4 voeren in drietallen gesprekjes in het Frans, leren door observeren en geven peerfeedback. Kenmerkend hiervoor zijn een taakgerichte benadering en samenwerkend leren. Vervolgens breidt u zelf volgens deze aanpak een opdracht voor uw vak uit. Neem s.v.p. hiervoor een leergang mee.

Joke Rentrop**Workshop 15**

11.15-12.15

VO

MVT en Nederlands

Gemotiveerd voor schrijven

Welke schrijfdidactiek werkt, zowel voor de leerling als de docent? Hoe help ik leerlingen over de drempel? Zijn er schrijftaken die leerlingen aanspreken? Hoe zet ik leerlingen in om schrijftaken serieus te beoordelen? In deze workshop krijgt u aan de hand van concrete schrijftaken en didactische tips antwoord op deze vragen die leven bij vele docenten.

Lucia Fiori (CPS)**Workshop 16**

14.15-15.15

VO

Arabisch

Arabisch op het gymnasium?

Kan het Arabisch een plek krijgen binnen het gymnasium? Dit was het onderwerp van een onderzoek naar de mogelijkheden tot het aanbieden van Arabisch op het gymnasium. Schoolleiders en leerlingen van drie gymnasia in Amsterdam zijn bevroegd op hun ideeën hierover.

Karim Laaraj**Workshop 17**

11.15-12.15

alle schooltypen

Arabisch|Duits|Engels|

Frans|Nederlands|

Russisch|Spaans|Turks

Weten wat je meet

Wat gebeurt er daar toch bij het CITO in Arnhem? Wie bepaalt wat er in de centrale examens MVT terecht komt? Wie maken die examens? Hoe gaat de normbepaling in zijn werk? Afgaande op sommige opmerkingen op fora en ingezonden brieven in de krant is hier blijkbaar nog veel onduidelijkheid over. En dat is jammer, want de kernbegrippen van het CITO zijn valide, betrouwbaar en transparant. Kom naar de workshop en leer meer over de centrale examens MVT.

Natalie Schols/Margriet Welling (Cito)**Workshop 18**

13.00-14.00

PO|VO|MBO

Arabisch|Nederlands|

Papiaments|Spaans|Turks

Taal als brug tussen school en ouders

Op de toenmalige Anne Frank Mavo in Den Haag is begin jaren 90 begonnen met het geven van Papiaments en Spaans. Later kwamen er Turks, Arabisch en Hindi bij. Met uitzondering van het Papiaments zijn deze talen examenvakken geworden. Deze ontwikkeling verhoogde de slagingskans van leerlingen. Daarnaast speelden deze talen een belangrijke rol in de communicatie tussen school en ouders. Willem Gijssen, toenmalig directeur van de Anne Frank Mavo, vertelt over zijn ervaringen.

Willem Gijssen**Workshop 19**

11.15-12.15

WO

Chinees

De MA-opleiding 1^e graads docent Chinese taal en cultuur

In september 2012 zal voor het eerst aan de Universiteit Leiden het MA diploma worden uitgereikt voor een 1^e graads bevoegdheid docent Chinese Taal en Cultuur. In deze presentatie zal in het kort de opzet van de opleiding worden uiteengezet alsook de ervaringen van het afgelopen jaar. Wat is de meerwaarde van deze studie en wat is de kans op een baan in het onderwijs?

Claire Smulders

Workshop 20**14.15-15.15**

VO|volwassenenonderwijs

Chinees

Hoe geef ik onderwijs in Mandarijn-Chinees

Deze workshop behandelt:

- activerend lesgeven;
- alle vaardigheden even sterk;
- toetsen ontwikkelen conform Europees Referentiekader voor moderne vreemde talen (ERK)

Door een aantal leraren in opleiding bij het ICLON is getracht een schoolexamen Chinees op ERK A2-niveau te ontwikkelen. Hoewel dit onderzoek bescheiden is qua omvang en diepgang, biedt het toch al handvatten aan docenten Chinees die op zoek zijn naar goede werkmethode om zelf transparante, betrouwbare en valide toetsen te ontwikkelen.

Elise Jiang Hui-Baardman**Workshop 21****11.15-12.15**

PO|VO|MBO|HBO

Duits

Werbung für Deutsch - das Mach-mit-Mobil

Hier wird ein neues Projekt zur Werbung für das Fach Deutsch vorgestellt, welches das Goethe-Institut Niederlande als Teil der actiegroep Duits und in Zusammenarbeit mit der Europees Platform und dem DAAD auf die Beine gestellt hat: das Mach-mit-Mobil. Seit Februar 2012 besucht es Schulen, Berufsschulen und Hochschulen in den Niederlanden. Es informiert auf kreative und spielerische Art über das aktuelle Deutschland und möchte auf vielfältige Weise das Interesse an Deutschland und der deutschen Sprache wecken.

Lydia Böttger**Workshop 22****13.00-14.00**

VO|MBO|BVE|HBO|

volwassenenonderwijs

Duits

Literarische Leseniveaus

Diese Werkstatt bietet ein praxisorientiertes Konzept, um literarische Leseniveaus unterscheiden zu können. Für die Oberstufe havo/vwo ist ein Katalog von 100 Titeln (hauptsächlich Prosa) unterschiedlicher Niveaus erstellt worden, welche auf www.lezenvoordelijst.nl zugänglich ist bzw. sein wird. Vgl. die zeitweilige Website <http://duits.lezenvoordelijst.nl>. In der Workshop üben wir mit ausgewählten Texten und Aufgaben.

Ewout van der Knaap**Workshop 23****14.15-15.15**

VO|HBO|

volwassenenonderwijs

Duits

Kürzestgeschichten im Literaturunterricht

Aan de hand van een reeks voorbeelden van Duitstalige "Kürzestgeschichten" (flash stories, handpalmverhalen) zal ik het didactische principe van de "communicerende teksten" demonstreren.

Peter Groenewold**Workshop 24****13.00-14.00**

VO|MBO|HBO|WO

Duits, Engels, Frans,

Italiaans, Spaans

Verbeter spreekvaardigheid door feedback

Vraagt u zich ook wel eens af of het zin heeft om uw leerlingen bij spreekopdrachten van feedback te voorzien? In deze workshop laat ik aan de hand van recent wetenschappelijk onderzoek zien welke feedback van mvt-docenten bij spreekopdrachten beklijft en welke niet. Daarnaast zullen nieuwe technologieën (podcast, voice-chat, 3D-virtual worlds) getoond worden die u kunt gebruiken om de spreekvaardigheid van uw leerlingen/studenten te vergroten.

Marrit van de Guchte**Workshop 25****11.15-12.15**

voortgezet onderwijs

Duits, Engels

Vaardigheden Engels en Duits van Nederlandse leerlingen

In juni 2012 zijn de eerste uitkomsten van de European Survey on Language Competences verschenen. Tijdens de workshop worden de resultaten van de Nederlandse leerlingen gepresenteerd voor Duits en Engels luisteren, lezen en schrijven. Er worden opgaven besproken die gebruikt zijn in het onderzoek om het ERK-niveau van de Nederlandse leerlingen te meten in vmbo-4 en havo/vwo-3. Ook wordt besproken hoe volgens het onderzoek de prestaties van de leerlingen verbeterd kunnen worden.

Erna Gille (Cito)

Workshop 26**11.15-12.15**

voortgezet onderwijs

Duits, Engels, Frans

Keuze in de examenklas!

WAT leerlingen in de eindexamenklas krachtens de eindtermen moeten doen ligt vast, HOE ze dat moeten doen niet! In deze workshop maakt u kennis met de mogelijkheden om leerlingen – naast een basisprogramma voor iedereen - in de laatste twee periodes voor het CSE meer maatwerk aan te bieden bij het trainen van de vaardigheden. U gaat naar huis met een aantal concrete ideeën voor uw eigen lespraktijk.

Karen Verheggen/Johan Keijzer (APS)**Workshop 27****14.15-15.15**

alle schooltypen

Duits, Engels, Frans,

Nederlands

Boek = verslag?

Waar of niet waar? Stel mij de vraag of lezen moet resulteren in een boekverslag en ik zeg nee. Nieuwe media, nieuwe vormen, nieuwe manieren. Niet origineel van mij misschien maar met een aanpassing omgebouwd tot motiverende en activerende werkvormen. Resultaat? Boeken en schrijvers 'vlogen over de toonbank'. Van 'verkoop je boek /auteur' in een elevator pitch tot 'jouw auteur in een pecha kucha' en maak van je gelezen boek een mindmap, een one-minute-movie of zelfs een toneelstuk. Op zoek naar nieuwe ideeën? Toe aan een creatieve impuls? Behoeft aan 'hoe doe ik dat dan in de praktijk?' Niet bang voor nieuwe media? Kom naar de workshop.

Marlies van Eunen-de Boer**Workshop 28****13.00-14.00**

voortgezet onderwijs

Duits, Engels, Frans,

Spaans

De problematiek van SE en CE bij de mvt

Deze workshop is vooral interessant voor docenten die een moderne vreemde taal geven en examineren in havo/vwo en gaat over de onbalans tussen het se en het ce. Levende Talen voert nu voor OCW een onderzoek uit naar oorzaken en oplossingen van deze problematiek. In de workshop leggen wij de eerste resultaten van het onderzoek aan u voor en kunt u meepraten over haalbare oplossingen.

Jos Canton, Trees Aller en Kitty Willemsen**Workshop 29****14.15-15.15**

voortgezet onderwijs

Engels, (Frans, Duits)

Versterkt taalonderwijs Engels: hoe pak je het aan?

In deze interactieve lezing wordt ingegaan op de wijze waarop versterkt taalonderwijs Engels ingevoerd kan worden in het voortgezet onderwijs. Versterkt Engels houdt in dat u extra uren onderwijs aanbiedt met het doel tot een hoger niveau taalbeheersing te komen. In de lezing staan we stil bij: inbedding in de schoolorganisatie, omvang (uren), ERK-leerdoelen, leermiddelen, didactiek en (zij het beperkt) mogelijkheden tot toetsing. De inhoud kan ook interessant zijn voor docenten Frans of Duits.

Maartje Visser en Judith Richters (CPS)**Workshop 30****11.15-12.15**

PO

Engels

Lees- en spellingtoets Engels voor basisscholen

Om kinderen die moeite hebben met het lezen en spellen van het Engels tijdig op te sporen, zijn recent met subsidie van het Europees Platform een lees- en een spellingtoets Engels ontwikkeld voor gebruik in de groepen 5 t/m 8 (lezen) en 7 en 8 (spellen) van vvoE-scholen. Op basis van de informatie uit deze toetsen is het mogelijk om de overgang naar het VO van zwakke lezers / spellers gericht te begeleiden.

Ans van Berkel en Karel Philipsen**Workshop 31****11.15-12.15**

PO

Engels

Groove.me - Engels leren door muziek

In de workshop legt een leerkracht uit het basisonderwijs, gebruiker van Groove.me, uit hoe Groove.me is opgebouwd en hoe het in de praktijk werkt. Deze leerkracht werkt op een partnerschool van Groove.me, dit zijn scholen die continu zijn betrokken bij de ontwikkeling van de methode.

Marion Verschuijten

Workshop 3 2

13.00-14.00

PO|VO

Engels

Let's TURN YOU ON! Switch on to Rhythmic Mobile learning!

Catchy Songs, Music, and Rhythm or 'EARWORMS' are proven aids to retaining large chunks of language along with its correct pronunciation. Let your subconscious do all the work! Embrace our digital era and experience how you can use SMARTPHONE APPS, I-PODS or I-PADS anytime, anywhere! Question is: Do we always need to assess these activities? This FUN workshop will change your life forever! Take control! Audience participation encouraged!

Carole Nicoll**Workshop 3 3**

14.15-15.15

PO|VO|MBO

Engels

Words and reading: what to expect from students when?

Meten van woordenschat en van de toename ervan is relevant in het tweede taalonderwijs. Vaak bestaan die metingen uit overhoringen van vocabulaire uit methode of idioomboek. Over vorm en effect daarvan lopen de meningen uiteen. Cito probeert in beeld te brengen welke receptieve woordkennis Engels op welk moment verwacht mag worden van leerlingen met een Nederlandstalige achtergrond. Tijdens deze workshop gaan we in op achtergronden en bevindingen en toetsen die aan ervaringen en opvattingen van deelnemers.

Bertil Geurts (Cito)**Workshop 3 4**

13.00-14.00

VO

Engels

Diagnostisch toetsen Engels in de onderbouw VO

De overheid overweegt om diagnostische toetsen in te voeren aan het eind van de onderbouw VO voor de kernvakken Nederlands, Engels en Wiskunde. Wat zijn diagnostische toetsen en wat kun je ermee als docent en als leerling? Waar toets je dan op? Welke informatie leveren ze op en hoe helpen ze je om leerlingen vooruit te helpen? Deze en andere vragen worden beantwoord in de workshop Diagnostisch toetsen Engels in de onderbouw.

Evelyn Reichard/ Wilma Vrijs (Cito)**Workshop 3 5**

14.15-15.15

VO|MBO

Engels

Teaching screenagers, how to use the digital world in your classroom

Meer dan ooit zijn onze leerlingen geboeid door beeld en geluid: "the You Tube generation". Voeg een dosis humor toe en u hebt een actieve les die leerlingen niet alleen zullen motiveren, maar het is bewezen dat ze de opgedane kennis ook langer vasthouden. Tijdens deze workshop gaan we aan de slag met het gebruik van o.a. You Tube, gekoppeld aan meerdere taalvaardigheden. Ook aandacht voor de vraag: Is het beoordelen van deze activiteiten noodzakelijk en hoe zou dat dan kunnen? U maakt kennis met digitale kant en klare praktische lessenplannen voor meerdere niveaus.

Patricia Rose (APS)**Workshop 3 6**

14.15-15.15

VO|MBO

Engels, Nederlands,
(Frans, Duits)**Met dyslexie goed voorbereid naar het examen**

Dyslexie is een lastige beperking en vraagt van school en student/scholier om extra inspanning. Aan de orde komen:

- specifieke belemmeringen die de scholier/student met zijn dyslexie ondervindt bij het talenonderwijs;
- tips voor school of opleiding om hen goed toe te rusten voor de examens
- tips voor de scholier/ student om de examens goed voor te bereiden;
- een goede overdracht van vmbo naar mbo.

Sylvia Spek**Workshop 3 7**

11.15-12.15

PO|VO|HBO|WO

Frans

De duimstok langs AIM

Op meer dan 100 scholen in Nederland wordt met de Accelerative Integrated Method (AIM, Maxwell) gewerkt. Kennelijk spreekt de methode velen aan en wordt het werken ermee als zinvol ervaren. Ondertussen zijn er ook kritische geluiden te beluisteren. Hebben beide geluiden bestaansrecht? Wat weten we nu eigenlijk? In deze workshop maakt u kennis met AIM en krijgt u een beeld van resultaten van onderzoek dat gedaan is naar het effect van AIM op het leerproces.

Sebastian Dönszelmann**Workshop 3 8**

14.15-15.15

VO|MBO|

volwassenenonderwijs
Frans**Ça bouge en France!**

La civilisation en classe est-ce une idée qui vous attire ? Nous découvrons une série de documents audiovisuels proposée par TV5MONDE qui peuvent vous aider à dévoiler la richesse culturelle et naturelle de certaines régions. Nous le ferons en proposant des activités qui font appel à toutes les compétences de français de vos élèves aux niveaux A1-B2.

Guusje Groenen

Workshop 39**11.15-12.15**

alle schooltypen behalve PO

Frans

Schrijfvaardigheidsonderwijs Frans en vertaalmachines

Het is bijna onmogelijk geworden een schrijfopdracht aan leerlingen te geven zonder dat zij vertaalmachines op internet gebruiken. De resultaten zijn vaak rampzalig. Kun je als docent het gebruik van 'Google vertalen' of 'Babelfish' nog verbieden? Of moeten we dit 'mal incontournable' gewoon accepteren? In deze workshop worden de valkuilen van het 'internet vertalen' uiteengezet én worden mogelijkheden geboden om vertaalmachines op een goede manier te gebruiken in de les bij schrijfvaardigheid Frans.

*Jérôme Paul en Bianca de Dreu***Workshop 40****13.00-14.00**

voortgezet onderwijs

Frans

DELFL Junior

Informatie over DELF junior en de manier waarop u deze leer methode kunt verwerken tijdens de Franse les.

Michel Wauthion**Workshop 41****14.15-15.15**

VO|volwassenenonderwijs

Frans

Stage in Québec

In deze 'workshop' zal ik vertellen over mijn verblijf van 3 weken in het Franstalige Canada (Montréal). Wat heb ik er zoal gedaan? Hoe was de cursus opgezet en wat heb ik er geleerd.

Barbara Verkuil-Smit**Workshop 42****14.15-15.15**

VO|MBO|BVE|HBO|WO|

volwassenenonderwijs

Frans

De Franstalige Top 50 in de les

Elke jaar organiseert de sectie Frans van Levende talen samen met de Internationale Federatie (FIPF) uit Parijs een online verkiezing van de Franstalige Top 50. Een unieke en ludieke manier om de moderne Franse muziek de klaslokalen in te krijgen en zo het Frans een jonger imago te geven. In deze workshop een aantal tips om deze Top 50 (ook vooraf) in uw lessen te verwerken. www.le-top-50.org (8 - 24 mei 2013).

Maarten Stroes**Workshop 43****14.15-15.15**

VO|MBO|BVE|HBO|WO|

volwassenenonderwijs|

privéonderwijs

Italiaans (voertaal Engels,

Italiaans)

Il futuro dell'italiano è già iniziato

In questo intervento saranno presentate in breve alcune delle tendenze tecnologiche più recenti che possono trovare applicazione nella didattica dell'italiano: mobile learning, hybrid learning, learning analytics, interactive games, social learning, adaptive learning, wiki, blog, podcast ecc. Si dimostrerà come tante tecnologie sono molto più facili da capire e da usare di quanto si pensi, soprattutto se raccolte in un unico ambiente di apprendimento digitale. Un ambiente capace di rendere la lezione in aula un'esperienza più motivante e più efficace.

Telis Marin (Edilingua)**Workshop 44****13.00-14.00**

HBO|WO|

volwassenenonderwijs

Italiaans (voertaal

Italiaans)

Van B1 naar B2 met Blended Technology

Aan de Leidse Opleiding Italiaans houden studenten van het tweede BA-jaar mondelinge presentaties over uiteenlopende onderwerpen m.b.t. de Italiaanse cultuur en samenleving. Vorig academisch jaar was het mogelijk deze presentaties op te nemen en via Weblectures de videobeelden met de daarbij gebruikte PowerPoint-presentatie in Blackboard aan te bieden. Aan studenten werd gevraagd om aan de hand van videobeelden en van de ERK afgeleide criteria elkaar feedback te geven. Van deze activiteit zal verslag worden uitgebracht.

Enrico Odelli**Workshop 45****11.15-12.15**

VO|MBO|BVE|HBO|WO|

volwassenenonderwijs

Italiaans

Dizionario Combinatorio Italiano

Er is een nieuwe woordenboek bij John Benjamins Publishing te Amsterdam verschenen: de "Dizionario Combinatorio Compatto Italiano" door V. Lo Cascio, bestemd voor buitenlanders en moedertaalsprekers. Het woordenboek geeft aan hoe de verschillende Italiaanse (3000) woorden combineren met andere woorden van de Italiaanse taal. De auteur zal gedurende de workshop de opzet en de grondbeginselen van dit woordenboek toelichten en de bruikbaarheid ervan voor didactische doeleinden.

Vincenzo LoCascio (Tatiana Bruni)

Workshop 46

11.15-12.15

VO|MBO

Nederlands

Schrijfmeters maken

Het volgen van de taalvaardigheidsontwikkeling van leerlingen in het basis- en voortgezet onderwijs is de laatste jaren haast vanzelfsprekend geworden. In leerlingvolgsystemen ontbreken echter instrumenten voor het volgen van de ontwikkeling van het schrijven of stellen. Waarom is dat zo? En wat kunnen scholen samen doen om toch de ontwikkeling van de schrijfvaardigheid van leerlingen in kaart te brengen? In deze workshop kan op praktische wijze kennis worden gemaakt met leerjaaroverstijgende beoordelingsschalen voor schrijfvaardigheid.

Kees de Glopper (RUG)**Workshop 47**

14.15-15.15

VO

Nederlands

Een diagnostische toets voor Nederlands

Voor de drie kernvakken (Nederlands, Engels, Wiskunde) wordt er een diagnostische toets ingevoerd halverwege het voortgezet onderwijs. Een diagnostische toets moet in zo kort mogelijke tijd en liefst zonder noemenswaardige taakverzwaring voor de docenten die informatie verzamelen die nodig is om de leerroute van individuele leerlingen te optimaliseren. Welke vaardigheden komen aan de orde, welke deeltaalvaardigheden worden getoetst en hoe wordt er gerapporteerd? Deze en andere vragen komen aan de orde voor het schoolvak Nederlands.

Uriel Schuurs (Cito)**Workshop 48**

11.15-12.15

VO

Nederlands

De problematiek van SE en CE bij Nederlands

Deze workshop is vooral interessant voor docenten die Nederlands geven en examineren in havo/vwo en gaat over de onbalans tussen het se en het ce. Levende Talen voert nu voor OCW een onderzoek uit naar oorzaken en oplossingen van deze problematiek. In de workshop leggen wij de eerste resultaten van het onderzoek aan u voor en kunt u meepraten over haalbare oplossingen.

Wilma van der Westen en Klaas Heemskerk**Workshop 49**

13.00-14.00

PO|VO|MBO

Nederlands|NT2

Schooltaal hindert allochtone én autochtone leerlingen

Scholen zijn de afgelopen decennia kleurrijker geworden. Leerlingen met verschillende etnische en sociaaleconomische achtergronden zitten samen in de klas. Wat betekent dit voor docenten? Iedereen is ervan doordrongen dat taal een essentiële rol speelt in het onderwijs. Maar op welke manier beïnvloedt dat in andere schoolvakken de ontwikkeling van kinderen voor wie Nederlands niet de eerste taal is? Welke verantwoordelijkheid heeft een leerkracht hierin en hoe kan hij of zij hier het beste mee omgaan in een diverse klas? In hoeverre is de docent hierop voorbereid vanuit de reguliere opleiding? En welke handvatten kan hij of zij hiervoor krijgen? Op welke manier kan een school daar vorm aan geven? In dit seminar werd dieper ingegaan op deze vragen.

Mia Stokmans**Workshop 50**

13.00-14.00

VO

Nederlands

Begrijpend lezen met gemotiveerde leerlingen Nederlands

Leerlingen worden beter in begrijpend lezen als ze het veel doen, er goed les in krijgen en als ze het willen. Vooral die motivatie is niet altijd aanwezig. In deze workshop gaat het over werkwijzen om leerlingen actief en gemotiveerd aan het lezen te krijgen. Daarbij komen ook succesvolle ervaringen van scholen aan bod.

Bert de Vos (APS)**Workshop 51**

13.00-14.00

VO|MBO

Nederlands|NT2

Kijken en luisteren

Multi-mediale informatie speelt een belangrijke rol in het leven van vmbo-leerlingen. Van alle kanten komt er 'informatie' op hen af. Dat vraagt om een kritische kijk-luisterhouding. En dat betekent dus: goed onderwijs in de vaardigheid kijken en luisteren. In deze workshop staan we stil bij de volgende onderwerpen: Wat zijn kijk- en luistervaardigheden nou precies? Hoe begeleid ik leerlingen bij deze vaardigheden? Tijdens de workshop krijgt u informatie over onderwijs in kijk-luistervaardigheden. Ook krijgt u tips om uw onderwijs in deze vaardigheden te verbeteren.

Ester Arends/Ton Hendriks (Cito)

Workshop 5 2**14.15-15.15**

Nederlandse gebarentaal

Manuele meting

Er zijn nog weinig materialen voor het meten en beoordelen van vaardigheden van leerders van de Nederlandse Gebarentaal. In deze praktische workshop wordt de basis van toetsing en beoordeling uitgelegd. Aan de hand van gerichte vragen en opdrachten bij enkele praktijkvoorbeelden worden de deelnemers uitgedaagd na te denken over kenmerken van een goede toets. Wat zijn de sterke punten en wat zou nog verbeterd kunnen worden? Ook wordt ingegaan op de vraag hoe de koppeling gemaakt kan worden met het ERK.

Joanne van Emmerik**Workshop 5 3****13.00-14.00**

Nederlandse gebarentaal

GebarenSchrift, wat is dat voor een beest?

Kathleen Heylen geeft al 8 jaar lessen Vlaamse Gebarentaal aan Dove en slechthorende kinderen (Kasterlinden, Sint-Agatha-Berchem). Het begin, het verloop en de evaluatie van het gebruiken van GebarenSchrift met praktische voorbeelden zullen aan bod komen in deze workshop.

Kathleen Heylen**Workshop 5 4****14.15-15.15**PO|VO|MBO|BVE|HBO|
WO|volwassenenonderwijs
Papiaments**De stand van het Papiaments**

Een inleiding over de positie/waardering van het Papiaments in het maatschappelijk leven en het onderwijs op Curaçao, Aruba, Bonaire en in Nederland. Zijn er wetten die de positie van de taal regelen? Hoe zit het met de acceptatie bij ouders. Zijn er (voldoende en kwalitatief goede) leermiddelen? En docenten?

Ronald Severing**Workshop 5 5****11.15-12.15**Alle schooltypen
Russisch**Russisch leer je zó!**

In deze workshop maakt u kennis maken met het Russische alfabet en kunt u binnen een uur toch al behoorlijk wat woordjes herkennen en uw eigen naam schrijven (in drukletters).

Titia Bouma (Universiteit Leiden)**Workshop 5 6****14.15-15.15**VO|volwassenenonderwijs
Spaans**Evaluación del aprendizaje del español como segunda lengua**

De qué modo se prepara a los candidatos para el examen DELE del Instituto Cervantes? Se expondrán las dinámicas de aprendizaje para las distintas destrezas y los criterios de evaluación. (exposición en castellano)

J.Ivan Velázquez Rodríguez (Instituto Cervantes)**Workshop 5 7****13.00-14.00**VO|MBO|BVE|
volwassenenonderwijs
Turks, Engels, Nederlands**The Art of Excellent Translation in 3 Languages (ENT)**

Deze workshop heeft de volgende doelen:

1. Gevoelig worden voor wat een vertaling betrouwbaar of onbetrouwbaar maakt (aan de hand van op ervaring gebaseerde oefeningen).
 2. Inzicht verkrijgen in de invloed van cultuurverschillen en situatie-aspecten voor vertalingen van de actualiteit.
 3. Leren kennen van meetcriteria per cultuur, c.q. werkgebied in ENT.
- Dit doen we door het met elkaar maken van opgaven (individueel) en (groeps-)oefeningen.

Mehmet Uz